

[Hanne Budtz.]

fattige og trænger simpelt hen til økonomisk hjælp til udvikling og oplæring af deres folk, andre er rige på råvarer, men handicappede af et urimeligt bytteforhold. Den højtærede minister nævner i sin redegørelse, at bytteforholdet er urimeligt for disse lande, fordi deres råvarer er billige, medens de færdigproducerede varer vestfra er dyre. Her ligger en af årsagerne til, at vi herhjemme lever i de gode tiders land. Men disse folk skal navnlig lære selv at udvikle og udnytte deres naturrigdomme, hvad enten det nu er landbrug eller industri, det drejer sig om. Jeg vil gerne understrege, at vi er enige i, at det her ikke er spørgsmålet om en forsyning, der skal ydes, men om en hjælp til selvhjælp. Det er vel nok sådan i mange af disse lande, at der er borgere i dem, der er velstående. De må også selv yde deres bistand, hvor de kan gøre det. En ting er, at udviklingslandene har hjælp behov, men vi, de teknisk udviklede lande, vil i morgendagen selv få behov for dem i samhandel og samarbejde. Disse lande dukker op som nye anerkendte statssamfund i hundredvis, og vi vil få behov for varebytning med dem senere hen. Det samme fik vi i sin tid efter krigen på gunstig måde at mærke, da USA ydede sin stor-slåede Marshallhjælp, ikke fordi vi var et underudviklet land, men fordi vi dog havde behov for det, og fordi USA havde behov for kunder at handle med. Det samme synspunkt kan vi gøre gældende her.

Det er nævnt i redegørelsen, i hvilket omfang det er betimeligt at tage erhvervs-mæssige synspunkter med i bistandsarbejdet. Jeg synes ikke, det er forkert åbent og ærligt at sige, at det er et synspunkt, der må medtages. Det er givet, at en økonomisk hjælp til andre forudsætter en økonomisk basis hos én selv, og skal vi opretholde en udviklings- og bistandsordning, må grundlaget være i orden. Om det erhvervs-mæssige synspunkt kommer til udtryk gennem samarbejde med FN eller mere direkte, må vise sig, men i hvert fald vil et fremtidigt øget vareudbytte i disse lande blive i alle landes interesse; vestens og herunder Danmarks dygtige industrivirksomheder kan få lejlighed til at erhverve større markeder, samtidig med at man kan hjælpe disse lande. Jeg tror også, handelen, den private handel,

fra begge sider vil få en opblomstring og en anerkendelse, som det navnlig i nogle særdeles demokratiske lande har knebet med. Hvad nytter produktion og atter produktion, hvis den ikke kan afsættes? Man kan med en omskrivning af et kendt ord sige: negotiare necesse est. Handelens folk er ofte gode ambassadører for deres land, men herudover kommer den vældige betydning af et samarbejde landene imellem.

Jeg er enig med den højtærede udenrigsminister og det ærede medlem hr. Per Federspiel i, at hele dette spørgsmål er et led i Danmarks udenrigspolitik og også et led i spørgsmålet om at bringe fred og afspænding i verden.

Oven over disse mere praktisk betonedede synspunkter eller måske snarere som en rød tråd igennem dem mener jeg vi i høj grad må se spørgsmålet ud fra en medmenneskelig opfattelse, for ligesom vi i vort lille demokratiske land finder det selvfølgelig, at ingen medborger lider nød, men så vidt muligt hjælper og navnlig yder hjælp til selvhjælp, bør simpelt hen vestens rigere lande naturligvis gøre en indsats for, at nødlidende lande kommer på fode ved selv at blive bragt i stand til at klare sig. Men så er spørgsmålet: er borgerne i vesten, i Danmark f. eks., indstillet på at yde en sådan hjælp, bære et sådant personligt afsavn, som det vil blive, når vi yder en indsats på dette område? Vi lever stort set i en materielt indstillet vestlig verden, en sækulariseret verden, hvor gode tider ikke altid er ensbetydende med god vilje til afsavn over for andre, og hvor en høj levestandard ofte kan synes at være et mål i sig selv. Vi kender ofte for lidt til mentaliteten i andre dele af verden, i de fremmede og fjerne lande, det kan dreje sig om, hvor en anden livsfilosofi gør sig gældende, og hvor sandelig mennesket ikke er i centrum.

Se, i de fleste af udviklingslandene spiller religionen en enorm rolle. Det har derfor undret mig og mit parti, at det af regeringen nedsatte udvalg, der i øvrigt naturligvis kom til at bestå af erfarne og kyndige mænd, ikke som medlem havde en repræsentant for den danske institution, der måske rummer nogle af de betydeligste erfaringer om disse lande og deres borgeres liv, nemlig Det danske Missionssselskab. Kendskabet til religionen i disse lande, til hele deres livs-